

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

CİLT : 4

BİRİNCİ İNİKAT

1 - XI - 1931 PAZAR

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1 — Havale edilen evrak	2	3 — İntihaplar	4
2 — Nutuklar	3	1 — Riyaset intihabı	4
1 — Reiscümhur Gazi Hazretlerinin nutuk- ları	3	2 — Reis Vekilleri, İdare Âmirleri ve Kâtip- ler intihabı	4

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati: 14

Muvakkat Reis — Hasan B.

Muvakkat kâtipler: *Ruşen Eşref B. (AFYON KARAHİSAR), Avni Doğan B. (YOZGAT)*

Muvakkat Reis — Yoklama yapılacaktır efendim.

[Yoklama yapıldı]

Muvakkat Reis — Ekseriyet vardır celse hazırdır efendim.

2 — NUTUKLAR

1 — Reiscümhur Gazi Hazretlerinin nutukları

(Reiscümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretleri şiddetli ve sürekli alkışlar arasında Riyaset kürsüsünü teşrif buyurdular.)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Muhterem Âzası;

Dördüncü Büyük Millet Meclisinin ilk içtima senesini açmakla mübahiyim. Muhterem âzayı hürmet ve muhabbetle selâmlarım.

Yeni intihabı müteakip Yüksek Meclisin fevkalâde içtimamda vücade getirdiğiniz eserlerin memleketin umumî hayatında faydalı tesirleri sabittir. Cihanşumul buhranın tesirlerine karşı her yerde yeni vergilerle tedbir aranırken Türkiye Büyük Millet Meclisi bilâkis bazı vegileri indirmek gibi fevkalâde cesurane bir hareket ihtiyar etti. Vatandaş hayatında tedbirlerinizin tesirleri hayırlı olarak mahsustur.

Memleket efkârında sükûneti ve idarede istikrarı temin eden tedbirleriniz de tezkâra şayandır.

Dahili siyasette husule getirdiğiniz itimat ve huzur vatandaşları feyizli mesailerinde müsterih ve mütmain kılmıştır. Cümhuriyet kanunlarının ve Cümhuriyet kuvvetlerinin hürmet ve itibarı memleket için esas mesnet ve müeyyide olduğu bir daha sabit olmuştur.

Muhterem arkadaşlarım;

İçinde bulunduğumuz sene, malî ve iktisadî umumî buhrana karşı milletlerin çetin bir imtihan geçirmekte olmalarile hususî dikkatî caliptir.

Bu imtihanda Türk milleti hayatiyeti; faaliyeti, kanaatkârlığı ve fedakârlığı ile takdire lâyik bir kudret göstermektedir. (Alkışlar).

Gelecek sene de beynelmîlel buhranın devamına hazırlıklı bulunmak vazifesi karşısındayız. Malî ve iktisadî vaziyeti yakından takip ederek tedbirleri vaktinde ittihaz etmek en mühim işiniz olacaktır. (Bravo sesleri alkışlar).

Çetin imtihanlara muvaffakiyetle mukabele eden millî paranın kudretini ve milletin beynelmîlel

buhrana karşı yüksek varlığının esaslarını masun bulundurmak başlıca gayemizdir. Bu uğurda millîtimize has olan azim ve fedakârlığı, icap ederse en yüksek derecelerde tecelli ettirmek kat'î kararımızdır (Bravo sesleri, alkışlar).

Nefsimize ve millet kudretlerine itimat, Hükûmette ve siyasette istikrar, tasarrufta ve fedakârlıkta sarsılmaz bir karar, Devletin dahil ve hariçte emniyet ve sükûnete mazhariyeti; halin başlıca tedbirleridir. Esasen bizde mevcut olan bu şeraitin icap ettikçe lâyikile ve kemalile tecelli ettirilmesi, müşkülâtın iktihamı için emin ve müessir olacaktır. Yüksek himmetinizle Türk Milleti dahili hayatında ve beynelmîlel vaziyetinde eihanı saran büyük müşkülâttan yeni bir kudretle temayüz ederek çıkacaktır (Şiddetli alkışlar).

Muhterem Millet Vekilleri;

Hariçî siyasetimizin müsâlemetperver ve müstakim mahiyeti geçen sene içinde bir daha tebarüz etmiştir. Yakın komşularımızla münasebetlerimizin samimiyeti artmıştır. Beynelmîlel âlemde, her Devletle iyi münasebette bulunmakta, müsbet semereler elde etmekteyiz.

Türkiyenin emniyetini gaye tutan, hiç bir milletin aleyhinde olmıyan bir sulh istikameti bizim daima düsturumuz olacaktır (Bravo sesleri, şiddetli alkışlar).

Başvekilin ve Hariçîye Vekilinin Yunanistan ziyaretleri iki memleket arasında kıymetli dostluk tezahüratına vesile vermekle bilhassa dikkat ve memnuniyetimizi mucip oldu (Alkışlar).

Birbirleriyle davası kalmadığını; birbirleriyle iyi geçinmek kararında bulunduğunu ilân eden iki memleketin münasebetlerinde hayırlı inkişafı memnuniyetle teshil ve teşvik etmek emelimizdir.

Macaristana vuku bulan aynı ziyaretlerin iyi intibalarını bilhassa zikretmek isterim. Kardeş Macar Milleti ile dostluk tezahüratı daima arzu ve iltizam ettiğimiz mes'ut hâdiseler kıymetindedir (Alkışlar).

Irak Kıralı Hazretlerinin ve kıymetli nazırları

nm ziyaretleri memleketimizde pek tatlı hatıralar bıraktı. İrakla münasebetlerimizin dürüst ve iyi komşuluk yolunda tezahüratı ve mütemadiyen inkişafı bizim ciddî arzumuzdur.

Büyük dostumuz Sovyet Rusyanın Muhterem Hariciye Komiserini Ankarada kabul etmekle memnun olduk. İki memleketin tecrübe geçirmiş dostça münasebetlerini aynı kuvvet ve samimiyetle idame etmek tarafeynin büyük menfaat ve halis arzularının icabatından olduğu bu vesile ile de izhar ve tebarüz ettirilmiştir.

Muhterem efendiler;

Balkan milletleri arasında sulhu ve anlaşmayı istihdaf eden her millete mensup hususî teşekküllerin faaliyetlerini takdirle yad etmek benim için

hususî bir zevktir (*Bravo sesleri, alkışlar*). Türkiye, coğrafi vaziyeti itibarile Balkanlarda sulhun muhafaza ve takviyesinde bilhassa alâkardardır. Komşularile hemen hiç bir davası ve ihtilâfi bulunmamak vaziyeti Türkiyenin temenniyanına hususî bir samimiyet izafe etmek tabiidir.

Aziz Arkadaşlarım;

Büyük Millet Meclisini yeni ve mühim vatan hizmetleri bekliyor. Yeni mesainizin ve tedbirlerinizin de Büyük milletinizin menfaatlerine tamamilen uygun düşeceğine şüphe yoktur. Mensubiye-tile müftechir bulunduğumuz Büyük Türk Milletinin emanet ve salâhiyetile beraber muhabbet ve müzaheretide sizin üzerinizdedir (*Sürekli alkışlar*).

3 — İNTİHAPLAR

1 — Riyaset intihabı.

Muvakkat Reis — Reis intihabı yapılacaktır efendim.

Hulûsi B. (Sinop), Hasan Tahsin B. (Elâziz), Şahin B. (Gazi Aymtap), Ali B. (Rize). Riyaset intihabına ait reylerin tasnifine memur edilmişlerdir.

Rey vermiyen varsa lütfen istimal buyursunlar.

Âra istihsalı hitam bulmuştur efendim.

İntihabın neticesini arz ediyorum. Reye 241 zat iştirak etmiştir. Balıkesir Mebusu Kâzım Paşa Hazretleri 241 reyle müttefikan Meclis Riyasetine intihap edilmişlerdir (*Alkışlar*).

(Kâzım Paşa Hazretleri kürsüyü işgal buyurdular)

Reis — Muhterem arkadaşlar; beni tekrar Meclis reislğine intihap ettiğinizden dolayı teşekkür ederim. Bu itimad; bundan evvelki senelerde vazifemi Âli Meclisin arzusuna muvafık bir surette yapmış olduğuma delil addediyorum. Teveccühünüzün devamı benim için büyük bir kuvvet ve mucibi iftihardır. Vazifemde muvaffakiyetim sizin kıymetli muzaheretlerinize bağlıdır. Cümlelerinizi kalbî

hürmet ve muhabbetle selâmlarım (*Alkışlar*).

2 — Reis Vekilleri, İdare Âmirleri ve Kâtipler intihabı.

Reis — Efendim; Reis Vekilleri, İdare Âmirleri ve Kâtipler intihap edilecektir. Reylerini verenler tekrar yerlerine otursunlar.

Reylerini vermiyen varsa lütfen istimal buyursunlar.

(Reyler toplanmıştır.)

Riyaset Divanı intihabını tasnif için Hasan Reşit B. (Muş), Mustafa Fevzi B. (Manisa), Mükerrrem B. (İsparta) memur edilmişlerdir.

İdare Âmirleri intihabını tasnif için Mustafa Vasfi B. (Tokat), Ahmet Avni B. (Yozgat), Refik B. (Konya) memur edilmişlerdir.

Kâtiplerin intihabına dair reyleri tasnif için Şevket B. (Giresun), Coşkun Osman B. (Kayseri), Memet B. (Maras) memur edilmişlerdir.

Reylerin tasnifi için celseyi on dakika tatil ediyorum.

Kapanma saati: 15

İKİNCİ CELSE

Açılma saati: 15,10

Reis — Kâzım Pş.

Muvakkat kâtipler: Ruşen Eşref B. (AFYON KARAHİSAR), Haydar Rüşti B. (DENİZLİ)

Reis — Celse inikat etmiştir efendim. Reylerin neticesini arz ediyorum.

Reis vekilliklerine: Refet B. (Bursa) 232, Vasıf B. (İzmir) 232, Hasan B. (Trabzon) 232 reyle intihap olunmuşlardır. (*Alkışlar*)

Hasan B. (Trabzon) — Muhterem arkadaşlar: Reis vekillğine yeniden beni intihap suretile büyük şeref verdiniz. Teveccüh ve itimadımıza lâyik olmağa çalışacağım. Daima olduğu gibi kıymetli müzaheretinizin deyanımı dilerim.